

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Čermná

1947–1949

Inventář

EL NAD č.: 1873

AP č.: 592

Eva Ulrichová

Klatovy 2016

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady se volili ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Obec Čermná byla přiškolená do Obecné školy ve Zbynicích. Zastupitelé obce dne 11. dubna 1894 rozhodli o zřízení školy v Čermné a podali žádost k c. k. okresní školní radě v Sušici, která tuto žádost postoupila c. k. zemské školní radě v Praze. Ta výnosem ze dne 20. září 1897 povolila zřízení samostatné jednotřídní obecné školy v Čermné. Na schůzi obecního zastupitelstva dne 8. prosince 1897 byla zvolena a ustanovena místní školní rada, která 6. ledna 1898 zaslala žádost k c. k. okresní školní radě v Sušici, aby navržená staveniště na stavbu školní budovy a najaté učebny byly komisionálně prozkoumány. Komise složená ze zástupců c. k. okresní školní rady, místní školní rady, obce a velkostatku z Hrádku se sešla 17. května 1898. Správcem komise byl ustanoven c. k. okresní školní inspektor Richard Branžovský. Tohoto jednání se účastnili také c. k. okresní lékař MUDr. Karel Voigt za zdravotní stanovisko a c. k. okresní inženýr Jan Beneš za technické stanovisko. Komise vybrala z pěti navržených pozemků pro stavbu školní budovy pole Josefa Kotála parc. č. 279 a najala pro školní učebnu místnost v domě Františka Širokého čp. 27 za 50 zlatých ročně.

Obecná škola v Čermné byla otevřena od školního roku 1899–99, při ní bylo zřízeno jedno místo definitivního učitele, jemuž náležela mzda v páté platové třídě a funkční přídavek 80 zlatých ročně.

Dne 9. dubna 1899 schválila c. k. okresní školní rada v Sušici plány a rozpočet pro stavbu školní budovy v Čermné vyhotovené stavitelem Raimundem Denkem ze Sušice. Stavbu školní budovy vydražil 24. července 1899 Josef Kotál rolník z Čermné za částku 6975 zlatých. Stavba byla zahájena ještě téhož roku a 5. září 1900 byla zkolaudována.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. 12. 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. 1. 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Podle tohoto nařízení

došlo k rozpuštění Místní školní rady v Čermné k 31. prosinci 1920 a 23. ledna 1921 byla zvolena nová.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady nebo mohl být jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce).

K obnovení školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 16. února 1946 se konala na schůzi Místního národního výboru v Čermné volba členů a náhradníků do místní školní rady.

Činnost místních školních rad zanikla zákonem č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochovaná archiválie se nacházela po celou dobu existence místní školní rady v budově školy. Do archivu byla předána dne 18. 2. 2003 - přír. č. 6/03 Obecním úřadem Hrádek u Sušice.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1947–1949. Jazykem archiválie je čeština. Po fyzické stránce je archiválie poškozena prachem.

Fond obsahuje 1 úřední knihu z let 1947–1949. Chybí zápisy ze schůzí před rokem 1947. Jiné archiválie se nedochovaly.

V roce 2004 byly soupisy žáků z let 1899–1900 přesunuty do archivního fondu Základní devítiletá škola Čermná v rámci jeho zpracování, protože u nich bylo evidentní, že byly vedeny ve škole řídicím učitelem, nikoliv místní školní radou.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho Dodatku čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje pouze 1 knihu zápisů ze schůzí od 16. 2. 1947 do 24. 4. 1949, která obsahuje složení místní školní rady a její činnosti v daném volebním období.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2015 a archivní pomůckou opatřila v roce 2016 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 19. 2. 2016

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy. *Základní devítiletá škola Čermná*. EL NAD 1260.

SOKA Klatovy. *Archiv obce Čermná*. EL NAD 731.

SOKA Klatovy. *Místní národní výbor Čermná*. EL NAD 29.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratek

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařský-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	ministerstvo vnitra
OŠR	okresní školní rada
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOKA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedm. č.

Úřední knihy

1	Zápisy ze schůzí	1947–1949	ukn 1

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Čermná
Značka archivního fondu:	MŠR Čermná
Časové rozmezí:	1947–1949
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 úřední kniha)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah v bm:	0,01
Stav ke dni:	19. 2. 2016
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 19. 2. 2016 – čj. SOAP/040-0274/2016